

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.166/2022/9.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság az képviselő1 (Cím2) meghatalmazott által képviselt **Felperes1** (Cím2) felperesnek – a dr. Dankó Bálint ügyvéd (alperesi jogi képviselő címe) által képviselt **Alperes1** (Cím1) alperes ellen munkaviszony megszüntetése és elmaradt munkabér iránt indított perében a Balassagyarmati Törvényszék 2.M.70.009/2021/31. számú ítélete ellen a felperes 32. sorszámú és az alperes másodfokú eljárásban 4. sorszám alatt benyújtott csatlakozó fellebbezése folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét nem fellebbezett részében nem érinti, fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 75.000 (hetvenötezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 50.560 (ötvenezer-ötszázhatvan) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az alapjául szolgáló tényállás

[1] A Balassagyarmati Törvényszék a 2022. január 25-én kelt 2.M.70.009/2021/31. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 74.500 forint távolléti díjat, 74.500 forint szabadságmegváltást és 75.500 forint teljesítménybért, továbbá 39.166 forint perköltséget. Egyebekben a keresetet elutasította és akként rendelkezett, hogy a feljegyzett 64.920 forint eljárási illetéket az állam viseli.

[2] Az általa megállapított tényállás szerint a felperes 2019. augusztus 1. napjától állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperessel tanácsadói munkakörben. Foglalkoztatása az projektszám kódszámú projekt keretében történt és legalább 5, legfeljebb 15 fiatal koordinálását kellett a projekt teljes időtartama alatt elvégeznie heti 20 órában, havi 74.500 személyi alapbérért. A munkaszerződés értelmében az alperes a személyi alapbérén felül a próbaidőt követő hónap 10. napjáig bruttó 75.500 forint egyszeri teljesítménybér kifizetését vállalta az azonnali hibátlan munkavégzés és munkaköri feladatok elsajátításának ellenértékeként. A megállapodás kiterjedt arra is, hogy a felperes javára az általa koordinált fiatalok létszáma függvényében 5 fiatal feletti minden fiatal után bruttó 7.550 forint összegű havi teljesítménybér is kifizetésre kerül. Az alperes 2020. május 15-én 34.302 forint munkabér részletet fizetett meg a felperesnek.

[3] A felperes 2020. szeptember 8-án „rendkívüli” felmondással megszüntette a munkaviszonyát azzal az indokolással, hogy az alperes a munkabérét nem fizette meg, 8 hónap alatt mindösszesen 34.302 forintot teljesített számára. A felperes 2020-ban szabadságon nem volt és a munkaviszony megszűnéskor az alperes szabadságmegváltást nem fizetett részére. Az alperes 2020. október 30-án nettó 441.012 forintot utalt át a felperesnek munkabér címén.

[4] Az elsőfokú bíróság részben találta megalapozottnak a felperes munkaviszonyával összefüggésben előterjesztett kereseti kérelmét. Döntését a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 42. § (2) bekezdésére, 78. § (1) bekezdésére, 82. § (4) bekezdésére, 115. § (1) bekezdésére és 125. §-ára, valamint 146. § (3) bekezdés a) pontjára alapította.

[5] A 2020. évi elmaradt munkabér iránti igény elbírálása körében figyelembe vette, hogy a becsatolt bankszámlakivonatokkal az alperes nettó 34.302 forint és 441.012 forint megfizetését igazolta 2020. május 15-i, illetve 2020. október 30-i jóváírással. A munkaszerződés II.2. pontjában rögzített felperesi személyi alapbér összege - 74.500 forint -, valamint a NAV adatközlése és az azzal azonos tartalmú elszámoló lapok alapján megállapította, hogy az alperesi kifizetések bruttó összege 51.582 forintnak, valamint 663.180 forintnak felel meg. Ezzel igazoltnak találta, hogy az alperes a munkaviszony megszűnését követően a felperes részére az alapbér teljes összegét megfizette a peresített időszakra a per megindítását megelőzően.

[6] A munkaszerződés II.8. pontjában rögzített, az egyszeri teljesítménybérre vonatkozó megállapodás szövegének értelmezése, továbbá tanúl tanúvallomása alapján a korábbi teljesítés hiányában kötelezte az alperest ezen juttatás kifizetésére. Érvelése szerint a felperes igényének megalapozottságát igazolja, hogy nem merült fel adat és tényeloadás arra nézve, hogy a felperes munkájának minőségével kapcsolatosan probléma lett volna a releváns időszakban.

[7] A felperes munkaköri leírása alapján megállapította, hogy tanácsadóként a felperes feladatát képezte a projekt keretében kiválasztott fiatalok szakmai fejlődésének, pályaorientációjának segítése maximum heti 20 órában, és köteles volt háromhavonta írásbeli összefoglaló és jelentés készítésére a fiatalok tevékenységéről, fejlődéséről. A tanácsadás részét képezte a fiatal önkéntesekkel kötelezettségeik ismertetése és azok végrehajtásának ellenőrzése, jogi és egészségügyi tájékoztatás, ismeretek átadása. A felperest nem csak a fiatal önkéntesekkel, hanem a projektmenedzsmen tagjaival is kapcsolattartási kötelezettség terhelte, felelőssége volt az 5-15 önkéntes fiatal programban maradásának biztosítása, előmenetelük folyamatos nyomonkövetése, a felmerülő kérdésekben mentorálása.

[8] A felperes munkaköri feladatainak teljesülése körében megállapította, hogy a perben az alperes és a felperes által megküldött táblázatokon kívül nem merült fel adat arra nézve, hogy a felperesnek hány önkéntese volt az adott időszakban és velük kapcsolatosan milyen munkatevékenységet fejtett ki. Úgy foglalt állást, hogy a becsatolt okiratok tényleges munkavégzést nem támasztottak alá, a felperes a bizonyítási teherről való tájékoztatás ellenére nem igazolta az általa ténylegesen elvégzett feladatokat, személyes meghallgatása hiányában mindezek nem voltak rekonstruálhatóak. Mindezek alapján úgy ítélte meg, hogy a 2020. januártól szeptemberig terjedő időszakra az önkéntesek számához kapcsolódó teljesítménybérre a felperes nem jogosult.

[9] A munkaviszonyt azonnali hatállyal megszüntető, 2020. szeptember 9-én kelt felperesi jognyilatkozatot jogszerűnek találta figyelemmel arra, hogy az alperes 2020-ban a munkabérfizetési kötelezettségének nem tett eleget, mindösszesen 2020. május 15-én egy alkalommal egy munkabérrészletet teljesített. Mindezzel a munkáltató a munkabérfizetési kötelezettségét elmulasztotta, így a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét sértette meg, amelynek jogkövetkezményeként az Mt. 82. § (4) bekezdése szerinti távolléti díj megfizetésével helytállni tartozik 74.500 forint erejéig.

[10] A szabadságmegváltás körében megállapította, hogy 2020. évben a felperes szabadságon nem volt és az alperes által nem vitatottan 21 nap szabadságra volt jogosult a munkaviszony fennálltaig. Rámutatott, hogy az alperes 2020. májusában a felperes részére – helyesen – nettó 34.302 forintot teljesített, amely időpontban a jogviszony még fennállt. Erre figyelemmel a szabadság kiadására természetben lett volna jogosult az alperes, ezért nem fogadta el a 2020. májusi teljesítés jogcímeeként a szabadságmegváltást. Beszámítás hiányában a kereseti kérelem szerint marasztalta a szabadságmegváltás körében az alperest.

[11] A Belügyminisztérium megkeresésére vonatkozó felperesi bizonyítási indítványt, mint szükségtelent elutasította, mivel a munkaügyi iratok rendelkezésre álltak. Utólagos bizonyításként nem fogadta el a felperesnek az érdemi tárgyalási szakban csatolt, az alperes által részére megküldött leveleket bizonyítékként, mivel azok egyrészt a felperes által kifejtett magatartást nem igazolták. Másrészt előterjesztése a polgári perrendtartásról szóló

2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 220. § (7) bekezdésében foglaltaknak - a csatolt adathordozón lévő adatokkal együtt – nem felelt meg.

[12] A felperes pernyertességét 22 %-ban, az alperesét 78 %-ban állapította meg. A nagyobb részben pervesztes felperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes perköltségének viselésére. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. § (1) bekezdése alapján számított 64.920 forint illetékről a felperes munkavállalói költségkedvezményére és az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés d) pontja szerinti teljes személyes illetékmentességére figyelemmel akként határozott, hogy az az állam terhén marad.

A felperes fellebbezése

[13] Az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében a felperes – tartalma szerint – elsődlegesen annak megváltoztatásával az alperes teljes kereseti kérelem szerinti marasztalását, másodlagosan hatályon kívül helyezésével az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozathozatalára utasítását kérte.

[14] Érvelése szerint a döntés ellentétes a perben keletkezett okirati bizonyítékokkal és az indokolásában leírtakkal is, valamint az elsőfokú bíróság megalapozatlanul utasította el az ügy elbírálását érdemben érintő bizonyítási indítványait.

[15] Mindenekelőtt rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében maga is rögzítette, hogy az alperesi munkáltató 12 főben jelölte meg a csoportjába tartozók létszámát. Ez alapján is megállapítható, hogy a bruttó 74.550 forint alapbéren kívül megillette a 8 fő után járó bruttó 8 x 7.550 forint teljesítménybér, ami havi 64.400 forint tesz ki és az alapbérével számolva bruttó 138.950 forint havi munkabért jelent. Az alperes perben becsatolta a csoportjába tartozó személyek létszámára vonatkozó táblázatot és nem igazolta azt, hogy csoportlétszáma 2020-ban 5 fő alá csökkent volna és amely miatt kizárólag a bruttó 75.550 forint alapbér illette volna meg. A NAV 2020. január havi adatközlése is azt támasztja alá, hogy ebben a hónapban bérjövödelme 119.800 forint volt és az alperes nem igazolta, hogy erre figyelemmel a többi hónapban az miért módosult 76.060 forintra, illetve 74.500 forintra.

[16] Az elsőfokú bíróság a havi teljesítménybérek vonatkozásában a becsatolt bizonyítékokat tévesen értékelte. Az általa az alperesnek e-mailben küldött táblázatok ugyanis igazolják a csoportjába tartozók létszámát, név szerint rögzítve az érintetteket. Ennek ellenkezőjét az alperes nem bizonyította, maga is 12 főben jelölte meg a csoport létszámát, az e-mail üzenetekkel pedig igazolta, hogy munkavégzése a munkaviszonya alatt folyamatos volt. A Pp. 522. § (1) bekezdésében rögzített, a munkaügyi perekre vonatkozó különös bizonyítási szabályokra utalva hangsúlyozta, hogy a perben munkavállalóként nem terhelte annak bizonyítása, hogy a munkaszerződés szerinti minőségben és mennyiségben végezte a

munkáját. Ellenben az alperesi munkáltató terhe volt annak igazolása, hogy a keresetben megjelölt munkabért azért nem fizette ki számára, mert a munkáját nem megfelelően látta el. Az alperesnek azonban a munkaviszony fennállta alatt nem volt kifogása a munkájával kapcsolatban és ilyet sem szóban, sem írásban nem jelzett felé. Az alperes az Mt. 160. §-ában foglaltakkal szemben 2020-ban bérlapot nem adott át számára, így nem volt tudomása arról, hogy milyen összegben számolt el munkabért az alperes, kizárólag a felmondás után értesült ezekről az adatokról.

[17] Meghatalmazottjának szintén a Balassagyarmati Törvényszék előtt 3.M.70.089/2020 szám alatt folyamatban volt perében 46. sorszám alatt hozott ítéletből értesült arról, hogy az alperessel a többi tanácsadó munkaviszonya 2020. júniusában megszűnt, holott erről munkavállalóként az alperes nem tájékoztatta, ahogy arról sem, hogy az a projekt, amelyben ő tanácsadóként dolgozott 2020. június 30-án befejeződött. Az említett ítéletben foglalt tartalomról tudomásszerzése okán csak a fellebbezési eljárásban tudott beszámolni.

[18] Az Emberi Erőforrások Minisztériumának megkeresésre adott válaszából kitűnik, hogy az alperes 2020-ra nem kért bértámogatást a programban dolgozó tanácsadóknak. Mindez igazolja azt, hogy az alperes azért nem fizetett 2020-ban munkabért a részére, mert ilyen szándéka nem volt, nem pedig amiatt, mert nem végezte jól a munkáját.

[19] Az alperes csatlakozó fellebbezéssel élt az elsőfokú ítélet ellen, amelyet az ítéltábla a 9. sorszámú végzésével elutasított.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[20] Az alperes a felperes fellebbezésével érintett körben az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Hangsúlyozta, hogy a felperes kizárólag tényállításokat tett, amelyeket a munkáltató az elsőfokú eljárásban mindvégig vitatott. A felperes által becsatolt okiratok bizonyítékként nem voltak felhasználhatóak, a bizonyítatlanság következményét a felperes köteles viselni. Ezen túl a fellebbezésben hivatkozott ítélet a jelen perre nem irányadó, másrészt a per megindításakor is a felperes rendelkezésére állt.

A másodfokú bíróság döntése

[21] A fellebbezés nem alapos.

[22] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 370. § (1) bekezdése és 371. §-a alapján kizárólag a fellebbezés korlátai között bírálta felül. Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel érintett körben a tényállást helyesen állapította meg és helytálló jogi következtetések levonásával érdemben helyes döntést hozott.

[23] A felperes megalapozatlanul kifogásolta a kereseti kérelmét részben – a 2020. évre járó teljesítménybér körében – elutasító ítéleti rendelkezéseket.

[24] A felperes a teljesítménybér iránti kereseti kérelmét arra alapította, hogy a perbeli időszakban a munkaszerződésben előírt számú fiatal koordinálására vonatkozó szerződéses feltétel teljesült, mivel csoportjába tizenhat fő tartozott, ezért 2020. január-szeptember hónapokban ezen fiatalok után teljesítménybérre volt jogosult.

[25] A Pp. 522. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerint a munkaügyi perben a munkáltatónak kell bizonyítani az igényelt juttatással összefüggő számítások helyességét, ha az vitatott és bérvíta esetén - a juttatás megfizetését. Jelen perben azonban a követelés jogalapja, vagyis az is kérdéses volt, hogy a felperes jogosult-e a havi teljesítménybérre. Ezért az elsőfokú bíróság helyesen tájékoztatta a feleket, hogy a felperes bizonyítási érdeke volt annak igazolása, hogy az érintett időszakban pontosan hány fiatal, illetve az állítása szerinti számú fiatal koordinálását elvégezte, ezáltal a munkaszerződés II.3. pontja szerinti teljesítménybérre jogosulttá vált az általa megjelölt összegben. A felperes ezzel összefüggésben arra hivatkozott meghatalmazottja útján, hogy a fiatalok koordinálása, segítése, informálása és kapcsolattartás esetén a pályázati kiírás és a munkaszerződés szerint a munkaviszony fennállta alatt mindvégig megillette havonta fiatalonként a 7.550 forint. Tényállítást azonban egyáltalán nem tett abban a vonatkozásban, hogy a perbeli időszakban pontosan milyen feladatot végzett el tanácsadóként, az általa becsatolt táblázatban szereplő fiatalokkal milyen rendszerességgel tartotta a kapcsolatot, milyen pályázati feladatuk koordinálásáért jogosult a teljesítménybérre, és ennek melyek a konkrét bizonyítékai, ilyen határozott állítást a fellebbezése sem tartalmazott. A felperes kizárólag azzal érvelt, hogy az alperes munkájával kapcsolatban kifogást nem jelzett felé.

[26] A felperest a perben meghatalmazottként édesapja képviselte és tett a nevében jognyilatkozatot írásban és szóban a tárgyaláson. A képviselet ezen formájára a Pp. 65. § c) pontja biztosít jogszerű lehetőséget. Az alperes a perben mindvégig vitatta a felperes teljesítménybérre való jogosultságát és indítványozta a felperes személyes meghallgatását a felperes által kifejtett, az említett jogcímen járó juttatás alapjául szolgáló tevékenység tisztázására.

[27] A Pp. 230. § (1) bekezdése alapján a bíróság - ha ez a jogvita kereteinek meghatározásához, a per eldöntéséhez, illetve a tényállás megállapításához szükséges - az eljárás bármely szakaszában hivatalból elrendelheti a természetes személy fél meghallgatását. Erre az általános szabályok szerint a bíróság szabad mérlegelése alapján kerül sor, azt csak

egyes különleges eljárásokban (például: személyi állapotot érintő perek) teszi a törvény kötelezővé. Emellett a Pp. 191. § (4) bekezdése a perfelvételi szakban lehetőséget ad a fél számára nyilatkozattételre. Az elsőfokú bíróság a perfelvételi tárgyalásra szabályszerűen megidézte a felperest, aki azonban a tárgyaláson nem jelent meg. Az elsőfokú bíróság az érdemi tárgyalási szakban is tájékoztatta a felperes meghatalmazottját arról, hogy indokoltnak tartja a felperes személyes meghallgatását azt több alkalommal el is rendelte, a felperes a kötelezésnek azonban egyszer sem tett eleget.

[28] E körben kell figyelembe venni, hogy a polgári per alapvető elve a perkoncentráció (Pp. 3. §), amellyel kapcsolatosan a törvény a feleket is aktív magatartásra kötelezi [Pp. 4. § (1) bekezdés]. A felek eljárástámogatási kötelezettsége valamennyi eljárási cselekményre, így a nyilatkozatok, indítványok, bizonyítékok előterjesztésére és tárgyaláson történő megjelenésre is vonatkozik. A törvény indokolása szerint a Pp. a fél eljárástámogatási kötelezettségének alapvető szintű rögzítésével kívánja kifejezésre juttatni a fél fokozott eljárásjogi felelősségét a bíróság elé vitt jogvita előrevitelével kapcsolatban, amely kifejezett aktivitást kíván meg a felektől.

[29] Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki a felperes munkaköri feladataiból és helytállóan értékelte a felek perben tett nyilatkozatait és állapította meg, hogy a felek által becsatolt táblázatok önmagukban, az abban szereplő létszámadatok alapján, illetve a felperes által csatolt, a tanácsadóknak 2020. június-szeptember hónapokban írt e-mailek a keresettel érintett időszakra nézve a munkaszerződés II.3. pontja szerinti feltételeknek való megfelelését nem igazolták. E körben nem volt annak relevanciája, hogy az alperes bértámogatást igénybe vett-e vagy sem, mert a felperesnek a csoportjába tartozóként feltüntetett fiatalokkal kapcsolatosan ténylegesen elvégzett feladatokra nézve kellett volna részletes tényelőadást tenni és bizonyítékokat csatolni. Ellenben tanúl tanúvallomása azt támasztotta alá, hogy a felperes kimutatásait más küldte meg, az adminisztrációs feladatokkal kapcsolatos levelező listán való megjelenítését „nem is értette”. Ezért bizonyítottság hiányában a fellebbezéssel érintett körben megalapozottan utasította el az elsőfokú bíróság a keresetet.

[30] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a fellebbezéssel érintett körben a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet helyes indokai alapján helybenhagyta, egyebekben nem érintette.

Záró rendelkezés

[31] Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles viselni az alperes másodfokú perkölségét, ennek mértékéről a Pp. 81. § (1) bekezdése és 32/2002 (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján határozott a másodfokú bíróság. Mérlegelése során figyelembe vette a fellebbezéssel érintett követelés összegét, az alperes által készített fellebbezési ellenkérelem rövid terjedelmét és azt, hogy a másodfokú bíróság

egy tárgyalást tartott. Mindezek alapján az alperes által a megbízási szerződésben szereplő összeg eltúlzottnak minősült és azt a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló összegre mérsékelte a másodfokú bíróság.

[32] A felperes munkavállalói költségkedvezményre való jogosultsága folytán a fellebbezéssel érintett követelés (632.000 forint) után az Itv. 47. § (1) bekezdése szerint számított, le nem rótt fellebbezési illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Budapest, 2022. szeptember 29.

dr. Orosz Andrea s.k.
s.k.

a tanács elnöke

dr. Szalai Beatrix s.k.

előadó bíró

dr. Laczó Adrienn Lilla

bíró